

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : नोव्हेंबर - २०२३

सत्र चवथे

विषय : अर्थशास्त्र आणि सहकार (28 TRUCD 402)

दिनांक : २९/११/२०२३ गुण: ६० वेळ: स.१०.०० ते १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)
१) अर्थशास्त्रीय सिद्धांत आणि कायदे स्पष्ट लिहा.
२) भारतीय अर्थशास्त्रातील कृषीक्षेत्राची भूमिका, कार्ये आणि महत्त्व वर्णन करा.
- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
१) सहकाराचे प्रकार लिहा.
२) ग्रामीण विपणन स्पष्ट करा.
३) 'कृषी आणि ग्रामीण विकास राष्ट्रीय बँक' वर्णन करा.
- प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)
१) सूक्ष्म आणि समग्र अर्थशास्त्र
२) अर्थशास्त्र विकास : व्याख्या
३) देशांतर्गत उत्पादन
४) सहकाराची तत्त्वे
५) ग्रामीण अर्थशास्त्र : व्याप्ती
६) भारतातील राष्ट्रीय सहकार संघटना

Sub : Economics & Cooperation (28 TRUCD 402)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following. (20)**
1) Explain the theories and laws in economics
2) Describe the role, functions and importance of Agriculture in Indian economy
- Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)**
1) Write the types of cooperatives
2) Explain the rural marketing
3) Describe about National Bank for Agriculture and Rural Development
- Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)**
1) Micro & Macro Economics
2) Definition of Economic development
3) GDP
4) Principles of cooperatives
5) Scope of Rural Economy
6) National Cooperative Union of India